امام صادق (ع)
برای روزه دار دو سرور و خوشحالی است:
۱- هنگام افطار ۲- هنگام لقاء پروردگار (وقت مردن و در قیامت)

تیر ۱ Jun 22 ۲۶ شعبان
۱۳۹۳/2014/۱۴۳۵
یکشنبه

جلسه اول ۹۳/۶/۲۶

«معاد در قرآن و حدیث»

تحقیق / صفحه ۱۵ و ۱۶ و ۱۷

مباحث مقدماتی.

۱. ضرورت طرح مباحث معاد قرآنی - روایی:

آیات، موضوع آیات و برای هر موضوع ده روایت بیاورید.

- نشان دادن تفاوت معاد قرآنی - روایی با معادهای فلسفی و عرفانی
- محافظت و صیانت از معارف قرآنی - روایی
- ناتوانی ادراکات بشری از تبیین معاد و لزوم مراجعه به قرآن و روایات.

- تفاوت معاد روحانی با معاد فلسفی و عرفانی:

لغت: معاد به معنای بازگشتن (اسم مکان یا مصدر میمی) است.

فلاسفه مشاء ← معاد را روحانی می دانند و اولاً و بالذات بحث آنها معاد نفس، بحث ابتدایی آنها، تجرد نفس و بقاء نفس است و این بحث معاد را برای انسان های کامل ثابت می کنند که به تجرد محض و ادراک کلیات رسیده اند، آنها پس از تجرد طرد عالم عقول می شوند و مدرک کلیات هستند.

فلاسفه مشاء قائل به دو عالم عقول و عالم ماده هستند.

امام حسن (ع)
هیچ گروهی در کارها مشورت نکرد، مگر آن که به رشد فکری و علمی رسید.

خرداد ۳۱ Jun 21 ۲۵ شعبان
۱۳۹۳/2014/۱۴۳۵
شنبه

امام حسن (ع)
نشستن دست ها پیش از غذا، فقر را از بین می برد و بعد از غذا، غم و اندوه را می زداید.

تیر ۲ Jun 23 ۲۷ شعبان
۱۳۹۳/2014/۱۴۳۵
دوشنبه

آنها «بدنه فلک» را مسخر می کنند و انسان های غیر کامل به این بدنه می چسبند. چون نمی توانند بدون ابزار کار کنند، با بدنه فلک ادامه حیات می دهند.

۲. فلاسفه اشراق ← معاد مثالی

این ها قائل به سه عالم هستند. عالم عقول، عالم مثال، عالم ماده.
عالم مثال، عالمی که در آن جسم و صورت هست ولی ماده ندارد و این عالم برزخ عالم عقول و عالم ماده است و آنهایی که نمی توانند وارد عالم عقول بشوند وارد این عالم می شوند. عالم مثال تجلیه، دنیای خوابها است.

✓ عینیت بین بدن ماده و بدن مثالی.
✓ شبهه تناسخ

۳. حکمت متعالیه. ← معاد جسمانی

معاد جسمانی را از قرآن و حدیث بصورت عقلی اثبات می کند.
و این معاد جسمانی را براساس ۱۶ اصل فلسفی در کتب منقلت خود اثبات می کند. عمده بحث و محور آن بحث های قوه خیال است.
معاد به معنای بازگشتن روح به بدن موجود در خاک که به امر خدا در قیامت زنده است. (معاد قرآنی و روایی)
ولی معاد جسمانی در دیدگاه حکمت متعالیه و ملاصدرا؟
نفس وجود از خدا صادر شده و از عالم عقول عبور کرده و به عالم مثال

امام حسین (ع)
خداوند رتبه ها و منزل های عالی ای را به خاطر صبری که بندگان در مقابل تحمل ناملایمات به خرج دهند، به آنان عنایت می فرماید.

تیر ۳ Jun 24 ۲۸ شعبان
۱۳۹۳/2014/۱۴۳۵
سه شنبه

و سپس به عالم ماده (قوه محض = هیولی) آمده که این قوس نزول بوده
در قوس صعود از هیولی و قوه محض به عالم مثال و سپس به عالم عقول می رسد. و این قوس صعود و عود همان معاد است.
بنابراین این قوس صعود، معاد جسمانی است در دیدگاه ملاصدرا.

سفر چهارم حکمت متعالیه، در باب معرفت نفس است.

جسم:
- مثالی ← در حکمت متعالیه، جسم مثالی را اثبات می کند و معاد را جسم مثالی می دانند
- عنصری ← این جسم عنصری مادی است که در معاد روحانی مورد بحث است.

■ حضانت و صیانت از معاد و صیانی

ج ۵۴ / ص ۲۳۴ ← بحار الأنوار

۱۲۰۰ باب. همراه با آیات باب در ابتدا و سپس احادیث مرتبط.

مقدمه‌ای بر بحار الانوار ← استاد احمد عابدی ← بخوانید.

دو دور بحار را خوانده‌اند.

مقدمه‌ی بحار الانوار را بخوانید.

ج ۵۴ ص ۲۳۴ بحار الانوار ← وفی قریب من عصرنا لما ولع الناس..

بخوانید.

فلاسفه قدم عالم را اثبات می‌کردند و یک حدیث باب حدوث عالم را نیز با دیدگاه خود تأویل بردند در حالیکه علامه مجلسی ۱۸۸ حدیث + آیات را بر حدوث عالم می‌آورند. رک ج ۵۴ بحار ص ۲۳۴

■ تا توانی ادراک بشری از تبیین معاد و لزوم مراجعه به قرآن و حدیث

کتاب "جاودانگی"

۲. اهمیت و جایگاه معاد در قرآن و حدیث

■ آیات قرآن درباره معاد

۱. قریب به ۱۲۰۰ آیه در ارتباط با معاد داریم

۲. ذکر ۷۰ نام برای روز قیامت

۳. ایمان به معاد در کنار ایمان به توحید

■ اهمیت معاد در روایات: مجلدات ۶ و ۷ و ۸ بحار الانوار به موضوع معاد اختصاص یافته است.

ج ۵ و ۶ "پیام قرآن" آقای مکارم

پیرامون معاد است.

۳. پیشینه معاد در قرآن و حدیث

۱. تذکر به حضرت آدم درباره زنده شدن مردگان

۲. معاد در تعالیم حضرت نوح در آیات قرآن

۳. معاد در " " ابراهیم در آیات قرآن

۴. " " " موسی " "

۵. " " " پیامبر اسلام در آیات قرآن و روایات

پایان جلسه اول

۳. آثار اعتقاد به معاد قرآنی و روایی

۱. تغییر و تحول اساسی در انسان { اصلاح نگرش / اصلاح اعمال و رفتار }

۲. غلبه بر مشکلات و بیماری‌های روحی و روانی

۳. رشد فضایل اخلاقی

۴. تعدیل و هدایت شهوت و غضب

امروز علل اضطراب‌ها و استرس‌ها سه عامل است:

۱. دنیاطلبی بی‌حد و مرز

۲. مصایب و رنج‌ها

۳. ترس از مرگ

کتابات و اعتقاد به معاد همه را از بین می‌برد.

جلسه دوم

درس دوم: کلیات معاد در قرآن و حدیث

کلیات معاد ← ۱. تعریف معاد

در لغت ← اسم زمان و مکان و مصدر میمی.

اینجا معنای مصدری مد نظر است. (بازگشت)

در لغت بازگشت پس از انصراف

زمان و مکان بازگشت، رجوع، بازگشت، بازگشت پس از انصراف

انصراف روح از بدن در برزخ و بازگشت مجدد در قیامت

در اصطلاح:

{ در قرآن و روایات ← رجوع و بازگشت روح به بدن مادی و عنصری جسمانی که در قیامت زنده شده

در اصطلاح فلسفی ← بازگشت هیولی به صور عقلی و طی مسیر جماد و حیوان و انسان و عالم مثال و عقل تا خدا. }

در قرآن لفظ کلیا را مشتقات آن چند بار آمده است و برای اشاره به حیات پس از مرگ الفاظ "الآخرة" و "یوم الآخر" بکار رفته است. در روایات لفظ معاد به معنای مذکور بکار آمده است.

دعای روز اول ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم اللهم اجعل صیامی فیه صیام الصائمین وقیامی فیه قیام القائمین ونبّهنی فیه عن نومة الغافلین وهب لی جرمی فیه یا اله العالمین واعف عنی یا عافیا عن المجرمین.

۲. امکان معاد در قرآن و حدیث:

۱. دیدن قدرت خداوند با توجه به آفرینش آسمانها و زمین:
- احقاف آیه ۳۳ / غافر آیه ۵۷ / یس ۸۱ / اسراء ۹۸ و ۹۹ / زمر ۶۷.

۲. توجه به خلقت اولیه:
۱. یس آیه ۷۹ / انبیاء ۱۱۴ /
درواقع با شبهه علت انکار حدیث؟ فراموشی خلقت اولیه
در اسپوتنیک / تشریح خلقت اولیه... ! آیه ۵ حج و قیامه ۳۶ تا ۴۰ / عنکبوت ۱۷ - ۲۲ / شهریور ۱۳۹۲
داریم.

رک تفسیر موضوعی نمونه حکیم ج ۱

۳. معاد زمینی ← ق / ۹ تا ۱۱
روم / آیه ۱۹ و ۵۰
حج / آیه ۶ و ۵
فصلت / ۳۹

بحار الانوار ج ۷ ص ۴۳. حدیث ۲۱.

دعای روز دوم ماه مبارک رمضان
بسم الله الرحمن الرحیم اللهمّ قرّبني فيه الى مرضاتك وجنّبني فيه من سخطتك ونقماتك ووفّقني فيه لقراءة آياتك برحمتك يا ارحم الراحمين.

کیفیت معاد در قرآن و حدیث:

۱. استخوان‌های پوسیده زنده می‌شوند / یس ۷۹-۸۲
۲. در قیامت از قبرها برانگیخته می‌شوند یس / ۵۱
۳. خروج از قبر به هنگام قیامت ق / ۵۵
۴. بیاخواستن از قبرها همچون ملخ قمر / ۹
۵. جسمانی بودن کیفیت نعمت‌های باری‌تعالی سوره‌های الرحمن، واقعه
۶. جسمانی بودن جهنم و عذاب‌های آن — ″ —
۷. کافران منکر معاد جسمانی هستند ۷ رساله

بدن جسمانی (مادی) دنیایی
بدن جسمانی (مادی) آخرتی

دعای روز چهارم ماه مبارک رمضان
بسم الله الرحمن الرحیم اللهمّ قوّني فيه على إقامة أمرك وأذقني فيه حلاوة ذكرك وأوزعني فيه لأداء شكرك بكرمك واحفظني فيه بحفظك وستركَ يا أبصر الناظرين.

بحار ج ۷ / ص ۳۹ / حدیث ۸. إذا أراد الله أن ينفعك أظهر

۴. شواهد قرآنی
- عزیر پیامبر ← ۲۵۹ بقره
- ماجرای حضرت ابراهیم ← ۲۶۰ بقره
- زنده شدن مقتول بنی‌اسرائیل ← آیه ۶۷ تا ۷۳
- ماجرای اصحاب کهف ← آیه ۲۱
- ماجرای هزار عدوای از بنی‌اسرائیل از مرگ ← ۲۴۳
- خداوند میراندشان و سپس زنده کرد

اشکال متعلق زنده شدن

روایات ← ج ۷ بحار / ص ۴۰ / حدیث ۱۰
و سه حدیث دیگر در ادامه حدیث ۷.

جلسه سوم ۹/۷/۹۳

ضرورت معاد
- حکم فطرت آیه ۳۰ روم
- حکمت الهی ← شوری ۱۱۵
- عدالت الهی ← ص آیه ۲۸

دلیل محکم‌تر ← اخبار الهی که گاهی با مافی‌آورده که محقق الوقوع است

دعای روز سوم ماه مبارک رمضان
بسم الله الرحمن الرحیم اللهمّ ارزقني فيه ... وباعدني فيه من السآمة والتسويف واجعل لي نصيباً من كل خير ... يجود ولك يا أجود الأجودين.

جلسه سوم

نکاتی از جلسه قبل:
۱. وجود مبارک حضرت زهرا خود نشانه‌ای است بر جسمانیت معاد.
۲. "محشور در معاد کیست؟" مقاله مهرداد عبدالهیان - اردیبهشت ۸۹

دعای روز پنجم ماه مبارک رمضان
بسم الله الرحمن الرحیم اللهمّ اجعلني فيه من المستغفرين واجعلني فيه من عبادك الصالحين القانتين واجعلني فيه من اوليائك المقربين برأفتك يا ارحم الراحمين.

دو معاد
- معاد جسمانی غیرخارجی ← با محوریت علم و قدرت خدا
- معاد ذهنی ← خالق ذهن

دعای روز ششم ماه مبارک رمضان
بسم الله الرحمن الرحیم اللهمّ لا تخذلني فيه لتعرّضي لمعصيتك ولا تضربني بسياط نقمتك وزحزحني فيه من موجبات سخطك بمنّك وآلائك يا منتهى رغبة الراغبين.

تنبیهات معاد جسمانی:

۱. شبهه اعاده معدوم: آراء مختلف در تفرق و اتصال جسم / تعریف جسم

۲. شبهه آکل و ماکول

۳. شبهه تناسخ

شبهه اول — اعاده معدوم

تعریف جسم:

① هیولی + صورت جسمی + صورت نوعی.

صورت جسمی و نوعی معدوم می‌شود، هیولی که صورت نوعی و جسمی دیگری بر هیولی فائض می‌شود ← انسان

② مواد مختلف: صورت نوعی ← انعدام در کالبد

③ بعض: جسم: جزء لا یتجزی. از اجزاء لایتجزی تشکیل شده است ← انعدام در کالبد

④ قول دیگر: (در اداره جسم انسان)

جسم انسان — اجزاء اصلیه / اجزاء فرعی

⑤ طینت — متضمن روایات

اجزاء تلف در تفرق و اتصال جسم

توضیح شبهه:

معدوم — ملتفتی ← تفرق جسم موجب انعدام جسم است
صورت جسمی و نوعی معدوم می‌شود
عرض ← از جزء انتفاع خارج شود.

مرگ از ملتفتی یک از جلیتی در مقابل جلیتی به سر آمدن امری شمرده.

در سالیکه اجزاء و اجزاء کلا فنا شده آیه ۲۴

صغائل، نظریه «اجزاء اصلیه» و «طینت» است. اجزاء اصلیه نابود نمی‌شود تا موجب به انعدام برسد طینت، ذره‌ای که در عالم در خلق محمد و آن حقیقت بدن مانیست و در رحم حفظ و رشد می‌کند و در مزرعه قبر به حالت اول برمی‌گردد و در قیامت به رشد کامل می‌رسد آن ذره در این عالم ماده، باید به شکل و شمایل ماده و به مقتضای عالم ماده باید در بیاید و در آخرت هم به مقتضای آن عالم در می‌آید.

معاد جسمانی عنصری

شبهه آکل و ماکول

مستقیم — انسانی بدن انسان دیگر را بخورد

غیر مستقیم — با واسطه و در چرخه خاک و ذرات و بعد از تبدیل شدن به سیر مختلف در خاک ←

پاسخ متکلمین:

خواجه نصیر الدین طوسی ← در تجرید ←

انسان اجزاء اصلی را در کل آنها نابود نمی‌شود و داخل در اجزاء دیگر نمی‌شوند. با کلی ناقص است.

اجزاء اصلی طینت و دیگری تشخص انسان به اجزاء اصلی است و چگونه در قیامت ← اجزاء فرعی را پیدا می‌کند و تشخص حاصل می‌یابد.

کافی ج ۱۳ / بحار ج ۷ / ص ۴۳ این بخوبی جواب شبهه آکل و ماکول را می‌دهد و نواقص جواب خواجه را مرتفع می‌کند.

جلسه چهارم خیابان بوده‌ام

جلسه پنجم

رابطه معاد با انسان شناسی

شناخت صحیح از معاد، شناخت درست از انسان و چگونگی خلقت او را نشان می‌دهد.

اختلاف

انسان شناسی در قرآن و حدیث:

ماده آفرینش

مراحل خلقت انسان

آب — آیات سوره نور / ۴۵ و انبیاء آیه ۳۰ و فرقان آیه ۵۴

روایات ← ج ۴ بحار ص ۲۲۴

علل الشرائع ←

← ج ۶۴ / ص ۹۶

← ج ۵ / ص ۲۴

← بحار ج ۱۱ / ص ۱۲

ماده آفرینش — خاک / نطفه

هر یک از دو نفری که میان آنها نزاعی باشد و یکی از آن دو زبان دیگری را بجوید، سیئت گیرنده اهل بهشت خواهد بود

آیات

خلق نوع انسان از خاک داشتند / مشمون آیه ۱۲

اشاره به فطرت انسان و عالم ذر است که انکار نبوات

آیا که خلق حضرت آدم از خاک می داشتند

سوره سجده ص

روایت ج ۵ ص ۵۵ ح ۵

آیه خلق آدم ← آیه ولم تکن شیئاً مریم

آیه اعاده معدوم ← کما بداکم تعودون

مراحل خلقت انسان

انسان در عالم ارواح ← ج ۵۸ ص ۱۳۶

ادله نقل روایات بر وجود عالم ارواح قبل از دنیا

انسان در عالم ذر

انسان در دنیا

ج ۵۸ ص ۱۳۶ ح ۲

ج ۵۸ / ص ۱۳۵ ح ۱

وجود ۱۳۵ ارواح

ج ۵۸ / ص ۱۳۶

ج ۵۸ / ص ۱۴۰ ح ۱۲

ج ۵۸ / ص ۱۴۲ ح ۱۲

ج ۵۸ / ص ۱۴۴ ح ۱۲

دوست داشتن و خوش آمدن از یک زنا

خلق ارواح قبل از ابدان ۲ هزار

دعای روز یازدهم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم اللهمّ حبّب الیّ فیه الإحسان وکرّه الیّ فیه الفسوق والعصیان وحرّم علیّ فیه السّخط والنیران بعزّتک یا خیر المستجیبین.

● اذان صبح: ۴:۱۱ طلوع آفتاب: ۵:۵۵ اذان ظهر: ۱۳:۱۱ اذان مغرب: ۲۰:۲۷ ●

آیه ← عالم ذر میباشد

ج ۵ / ص ۲۳۶ ح ۷ / ج ۵ / ص ۲۴۷ . مما حفظ لهم منوا بما کانوا من قبل هذا نذیر من نذر الاولی

المقاصد العلیه / عالم ذر نوشته علامه امینی

آیات و روایات عالم ذر.

دعای روز دوازدهم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم اللهمّ زیّنی فیه بالستر والعفاف واسترنی فیه بلباس الطوع والکفاف واحملنی فیه علی العدل والإنصاف وامنّنی فیه من کلّ ما أخاف بعصمتک یا عصمة الخائفین.

عالم ذر ← خلقت از خاک

اعطاء معرفت در عالم ذر

امتحان در عالم ذر

ارواح ... سال قبل از ابدان آفریده شده اند

عارج ۳۴ / اصول سنه عشر ۶۴

دعای روز سیزدهم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم اللهمّ طهّرنی فیه من الدنس والأقذار وصبّرنی فیه علی کائنات الأقدار ووفّقنی فیه للتقی وصحبة الأبرار بعزّتک یا قرّة عین المساکین.

● اذان صبح: ۴:۱۲ طلوع آفتاب: ۵:۵۶ اذان ظهر: ۱۳:۱۱ اذان مغرب: ۲۰:۲۶ ●

عالم دنیا ← ج ۵ ص ۲۵۵ بحار

ج ۶ ص ۷ ← کافی

حلیم

حقیقت روح و بدن

۱) روح مجرد به معنای ملتبس نیست اما غیر از بدن است.

مجرد تام

مجرد مثالی

مجرد از بدن

۲) تعقل و علم غیر از روح است

۳. روح جسم رقیق است و بدن جسم کثیف

۴. روح قدیم و روح حیات را عقل

دعای روز چهاردهم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم اللهمّ لا تؤاخذنی فیه بالعثرات واقلنی فیه من الخطایا والهفوات ولا تجعلنی فیه غرضاً للبلایا والآفات بعزّتک یا عزّ المسلمین.

● اذان صبح: ۴:۱۲ طلوع آفتاب: ۵:۵۷ اذان ظهر: ۱۳:۱۱ اذان مغرب: ۲۰:۲۵ ●

ولادت حضرت امام حسن مجتبی علیه‌السلام و روز کرام

ولادت امام حسن مجتبی

مجرد آن چیزی است که از هر گونه ویژگی مادی مثل زمان و مکان و مقدار اجزاء تغییر و تحول و تأثر و دیگر چیزها برکنار باشد.

دلیل های برای بر عدم تجرد روح :

۱. منشأ مادی داشتن روح ← کافی ج ۲. ص ۱۲

و در روایت بعد

مراد از قلب روح است

قلب ایران انبیاء، از یک منشأ مادی آفریده شده و آن طینت علیین است و خلق ارواح مؤمنین از طینت انبیاء.

و طینت سجین ← ارواح بدن کفار از ← طینت سجین

اسم و طینت و علیین و سجین و ... عالم ذر و عالم اطلاق و علم قبل از تحقق الهی است

نخستین فرزند علی(ع) و فاطمه(س) نیمهٔ ماه رمضان سال سوم هجری در مدینه بدنیا آمد. نام او را پیامبر(ص) به دستور خداوند برگزید و او را حسن (نیکو) نامید. هفت سال از زندگیش در محضر پیامبر اکرم(ص) گذشت. حدود هشت ساله بود که جد بزرگوارش حضرت محمد(ص) را از دست داد و بعد مادرش را. پس از رحلت رسول خدا(ص)، حدود سی سال از عمر شریف خود را در محضر و مکتب توبیخی پدر بزرگوارش گذراند. بعد از شهادت پدرش در سال ۴۰ هجری، مردم با امام حسن(ع) بیعت نمودند و او در این هنگام ۳۷ سال داشت. امّا معاویه بیعت با امام را نپذیرفت و برای جنگ با او سپاهی بزرگ فراهم آورد. بسیاری از سران سپاه او را فریفت و میان آنان جدایی انداخت. حتی گروهی از خوارج به خیمهٔ امام ریختند و سخت او را مجروح کردند. امام حسن(ع) که یاران خود را بی‌وفا می‌دید و سپاه را پراکنده، ناچار شد با معاویه صلح کند. امام نیز به مدینه بازگشت و در آنجا اقامت گزید. حاکم مدینه مروان بن حکم بود و به دستور معاویه به امام آزار می‌رساند. امام خشم خود را فرو می‌برد و خانه‌نشین شده بود. معاویه می‌خواست برای یزید بیعت بگیرد و امام را مانع دید. از این رو همسر امام را فریفت تا حضرت را مسموم کند و امام در ۴۷ سالگی به شهادت رسید. می‌خواستند آن حضرت را در کنار قبر پیامبر(ص) دفن کنند اما عائشه مانع شد. مروان هم از او حمایت کرده و اجازه این کار را نداد. از این رو، بنا به وصیت آن گرامی که در صورت بروز مشکل او را در بقیع دفن کنند، پیکر مطهرش را در بقیع به خاک سپردند.

دعای روز پانزدهم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم اللهمّ ارزقنی فیه طاعة الخاشعین واشرح فیه صدری بانابة المخبتین بأمانک یا أمان الخائفین.

● اذان صبح: ۴:۱۲ طلوع آفتاب: ۵:۵۸ اذان ظهر: ۱۳:۱۱ اذان مغرب: ۲۰:۲۵ ●

۵) جسم رقیق ← بحار ج ۵۸ / ص ۳۶.

روایت طولانی ← مطرح هم.

... والروح جسم رقیق عند

جسم رقیق در مقابل جسم کثیف

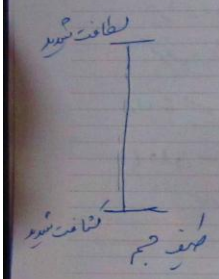

۲) عقل و علم غیر از روح می‌باشد.

النفس فی وحدتها کل القوی

تجرد نفس ← نفس مدرک کلیات

کلی، حال در نفس است چون حال مجرد است محل محال هم باید مجرد باشد زیرا که نفس هم مجرد است.

طرائق انبیاء جسمانی است که با کل و بعضی و ... ولی جسم لطیف بود در لطیف اجسام، در مرحله جسم لطیف قرار دارد)

۲. زمان مندبودن ارواح

ج ۵۸ - بحار الانوار ص ۱۳۲

ارواح ... ۲۰۰۰ سال قبل از ابدان، آفریده شدند با تمام کمالات

محدود، در قیود زمان نیست.

۳. مکان مندبودن ج ۵۸ - بحار ص ۱۳۲

ارواح در جهان روایت قبل.

بحار الانوار ج ۶ / ص ۱۱۱

... مال الروح مسکنها فی الدماغ وشعاعها منبثّ فی ...

۴) جهانست روح با ریح

کافی ج ۱ / ص ۱۳۳ حدیث ۱۳

۵) روح مسکن عقل است مثل چراغ و سطحانه

حدیث کافی

نزدیک‌ترین اشیاء به انسان، نفس اوست

آیات: سوره نحل والله اخرجکم من بطون امهاتکم ...

سوره نحل مؤمنون ← یکی لا یعلم بعد علم شیئاً

عقلاء علم حقیقی است که یاد دارد.

حیوان ناطق در تعریف انسان طبق منطق، بزرگترین اشتباهاتی است که در تعریف انسان به ما یاد داده‌اند.

چرا که نطق جزء ذاتی انسان نیست چرا که نطق از انسان گرفته می‌شود و ذاتی گرفته نمی‌شود.

روایات اسرار بخش از تغایر عقل و علم با روح.

۱) خلق مستقل عقل

بحار ج ۱ / ص ۱۰۷ ان الله خلق العقل ...

" " / ص ۹۷

" " / ص ۹۹ ← أتی النبی سئل ...

۲) تقسیم عقل به صیاد ←

۳) ازدیاد و نقصان عقل ← بحار الانوار ← ج ۱ / ص ۱۳۲ - حدیث ۲۶

۴) تأیید خانه مجسم خود را با عقل

از امام صادق (ع) سوال شد: چگونه شب قدر از هزار ماه بهتر است؟ فرمود: کار نیک در آن شب از کار در هزار ماه که در آنها شب قدر نباشد بهتر است.

روح قدیم و روح حیات (عقل)

کافی - ج ۶ / ص ۱۳ ... ثم بعث الله

ابتداء روح ← روح قدیم

از ثم بعث الله ← روح حیات

خواسته حارث همدانی از امام علی(ع)

حارث همدانی حکایت کند: شبی به منزل امام علی(ع) وارد شدم و عرض کردم: یا امیرالمؤمنین(ع)! از شما خواسته‌ای دارم؟ حضرت فرمود: «ان شاءالله که خداوند به وسیله من جزای خیری به تو دهد» سپس از جای خود برخاست و چراغ را خاموش نمود و اظهار داشت: «چراغ را خاموش کردم، چون دوست ندارم ذلت خواهش را در چهره‌ات بنگرم و نتوانی به آسودگی خواسته‌هایت را بیان کنی» فروع کافی ج ۶ ص ۳۳ با تلخیص

کافی - ج ۷، ۳۴۷ - حدیث ۱۵ - ۱ سطر آخر روایت

ارتباط روح و بدن — استقلال روح و بدن

در عالم ذر

در رحم مادر

علت تعلق روح به ابدان.

بحار، ج ۵۸ ص ۱۲۱ (روایت عجیبی است)

بحار، ۵۸ ص ۴۱، ۴۰

هشدارت علی(ع)

حضرت علی(ع) در ۶۳ سالگی، در شب نوزدهم رمضان سال چهلم هجری در حال ادای نماز صبح در مسجد کوفه با شمشیر زهرآگین ابن‌ملجم ضربت خورد و چهره‌اش در خون سر. گلگون گشت. دو روز بعد، در شب ۲۱ ماه رمضان به شهادت رسید و حسنین(ع) شبانه او را در نزدیکی نجف به خاک سپردند و از ترس دشمنان محل قبرش را مخفی نمودند. تا اینکه امام صادق(ع) قبر مبارک ایشان را آشکار ساخت.

دعای روز بیست و یکم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم اللهمّ اجعَل لی فیه الی مَرضاتک دلیلاً ولا تجعَل للشیطان فیه علیّ سبیلاً واجعَل الجنّة لی منزلاً ومقیلاً یا قاضی حوائج الطالبین.

● اذان صبح: ۴۲۰ طلوع آفتاب: ۶:۰۲ اذان ظهر: ۱۳:۱۲ اذان مغرب: ۲۰:۴۲ ●

درس ۸ — جلسه ۴۹

تعریف مرگ — مخلوقیت مرگ

آیه الذی خلق الموت

عوالم بعد قال الحیاة الدنیا

ج ۶ بحار — برزخ

تشبیه مرگ به خواب

اللهم یتوفی الانفس

ما الموت قال هو النوم

بحار - ج ۵۸ ص ۳۵

دعای روز بیست و دوم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم اللهمّ افتح لی فیه ابواب رحمتک واغلق عنّی فیه ابواب سخطک ووفّقنی فیه لموجبات مرضاتک واجعلنی فیه ممّن اطاعک واستقام علی الصراط المستقیم بمحمّد وآله الطیّبین الطاهرین.

● اذان صبح: ۴۲۱ طلوع آفتاب: ۶:۰۲ اذان ظهر: ۱۳:۱۲ اذان مغرب: ۲۰:۴۱ ●

(۴) ج ۵۸ بحار، ص ۳۶ - حدیث ۶.

مفهوم شناسی سه دایره:

اجل، احتضار، سکرات مرگ

فلاسفه: مرگ ← جدایی نفس از بدن (نفس محورانه)

اطباء: مرگ ← بر سوختگی بدن (بدن محورانه)

روایات اهل‌بیت: مرگ ← (اجل) تعبیر اجل داریم لوقتی که خدا مصمم شود و مرگ هر شخص را آن اتفاق می‌افتد (خدا محورانه)

اجل:
- حتمی (مستمر) — آیه ۶۷ سوره غافر — نور الثقلین ج ۴، ص ۲۷
- معلق (مشروط)

دعای روز بیست و سوم ماه مبارک رمضان — آیه ۳۰ ع سوره نوح

بسم الله الرحمن الرحیم اللهمّ افسَلنی فیه من الذنوب وطهّرنی فیه من العیوب وامتحن قلبی فیه بتقوی القلوب یا مقیل عثرات المذنبین.

● اذان صبح: ۴۲۲ طلوع آفتاب: ۶:۰۳ اذان ظهر: ۱۳:۱۲ اذان مغرب: ۲۰:۴۱ ●

اثر چراغی را در نظر بگیرید که برای نفت است. اگر مانعی نداشته باشد و مشرف به خاری باشد ۲۰ ساعت کار می‌کند ولی اگر باد یا مانعی دیگر بیاید ۲ ساعت کار می‌کند.

خدا نیز برای هر انسانی اجل قرار داده، اجل حتمی (۲۰ ساله) و اجل معلق که اگر مانعی بیاید کاهش پیدا می‌کند، یا اگر کاهش پیدا کرد اثر ایجاد یک امر دیگر توسط خود را از بین می‌برد.

مفهوم احتضار

احتضار:
- مخاطب حضور ملائکه / یا حضور نزدیکان
- حالت احتضار / شخص محتضر

آیه احتضار — عرب به شعر فاسد، محتضر می‌گوید: مخاطب حضور ملائکه یا نزدیکان

ازالة الخلقة — دیوانه، محتضر می‌گوید: مخاطب حضور آخرت

حدیث

نور الثقلین ج ۴، ص ۱۶۷، حدیث ۸۸

دعای روز بیست و چهارم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم اللهمّ الی اسألک فیه ما یُرضیک واعوذ بک مما یؤذیک واسألک التوفیق فیه لأن اطیعک ولا اعصیک یا جواد السائلین.

● اذان صبح: ۴۲۳ طلوع آفتاب: ۶:۰۳ اذان ظهر: ۱۳:۱۲ اذان مغرب: ۲۰:۴۰ ●

سکرات مرگ

✓ مستی مرگ / سختی ها و رنج های مرگ بر روی عقل تأثیر گذاشته و انسان را شبیه مست می کند و لذا گفته اند سکرات الموت.

✓ آیه ۱۹ / سوره ق.

✓ بحار ج ۶ / ص ۱۵۸. حدیث ۱۸ و ۱۹.

☐ حقیقت و گستره مرگ. (همه می میرند)

آیات ← عنکبوت ۵۷ / آل عمران ۱۸۱ / انبیاء ۳۵

بحار الانوار ج ۶ / ص ۳۲۹ / ج ۱۴.

" ج ۶ / ص ۳۳۰ / ج ۱۵ ← مرگ روح

" ج ۱۶ فناء همه چیز حتی روح

دعای روز بیست و پنجم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم اللهم اجعلنی فیه ممن اوالیک و نادیک لاغتنامک مستلذاً بمسئلة عائم الیک یا عاصم قلوب الضائین

● اذان صبح: ۴:۲۵ طلوع آفتاب: ۶:۰۵ اذان ظهر: ۱۳:۱۲ اذان مغرب: ۲۰:۴۰ ●

انواع مرگ
- جدایی روح از بدن
- در دنیا ← مرگ روح و باطنی ظهور روح

کیفیت مرگ
- قدرت قبض روح به کیفیت زمر ۴۹.
- ملک الموت ← سجده ۱۱
- رسل ما " " ← انعام ۶۱
- احضار ملک الموت
- ملائکه ← نحل ۳۲ / نحل ۲۸
- حضور پیامبر و ائمه علیهم السلام
- انتقال / ملائکه ← آیه ۵۰

بحار / ج ۶ / ص ۱۴۰ ← الاحتجاج فی خبر الزندیق المدعی امر الدهریه ۱
للتناقض القرآن

دعای روز بیست و ششم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم اللهم ارزقنی فیه فضل لیلة القدر وصیّر اموری فیه من العسر الی الیسر واقبل معاذیری وحطّ عنی الذنب والوزر یا رؤوفا بعبادهِ الصالحین.

● اذان صبح: ۴:۲۸ طلوع آفتاب: ۶:۰۷ اذان ظهر: ۱۳:۱۲ اذان مغرب: ۲۰:۳۷ ●

دعای روز بیست و هفتم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم اللهم اجعلنی فیه ممن اطاعک فلم یشقه طاعتک ولم یستدرجه نعمتک لان الاستدراج من اعظم المکر والکید اللهم فاجعلنی من الذین یدعونک فیستجیب لهم ولا تجعلنی من الذین یدعونک فلا یستجیب لهم

● اذان صبح: ۴:۲۹ طلوع آفتاب: ۶:۰۸ اذان ظهر: ۱۳:۱۲ اذان مغرب: ۲۰:۳۶ ●

حق الیقین ص ۴۶۴ / ۴۶۵

کتاب بخاری درباره اعتماد ← 9 ج 9 ص 19

یاد مرگ و علل ترس از مرگ
- اثرات مرگ
  - کم کیس الناس
  - اکثروا ذکر الموت
  - کفی بالموت
- ترس از اعمال ← ولا تیئسوا منه ←
- محبت و دلبستگی به دنیا

علت کراهت از مرگ در روایات: ج ۶ / ص ۱۵۶. حدیث ۱۲ و ۱۳

انما بالنا نکره الموت ←
- دنیا برای دنیا ← مذموم
- دنیا برای آخرت ← ممدوح

دعای روز بیست و هشتم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم اللهم وفّر حظی فیه من النوافل واکرمنی فیه باحضار المسائل وقرّب فیه وسیلتی الیک من بین الوسائل یا لا یشغله الحاح الملحین

● اذان صبح: ۴:۲۸ طلوع آفتاب: ۶:۰۷ اذان ظهر: ۱۳:۱۲ اذان مغرب: ۲۰:۳۷ ●

قلب در گوش و از یکی شنیدن می دهد و در دیگری فدا و ملائکه

درس ۹ و ۱۰

برزخ

برزخ ← حائل گشتن دو چیز است مثلاً دو جوانی برزخ بین کودکی و پیری است. بین الظلمین برزخ بین شب و روز است.

برزخ در اصطلاح ← فاصله و واسطه و حائل بین مرگ تا قیامت

لفظ برزخ سه بار در قرآن آمده:

۱) آیه ۱۹ و ۲۰ الرحمن ← معنای لغوی حائل و فاصله.

۲) آیه ۵۳ فرقان. ← " " "

۳) آیه ۱۰۰ مؤمنون ← معنای اصطلاحی.

تعریف برزخ در قرآن ← و من وراءهم برزخ الی یوم یبعثون (مؤمنون آیه ۱۰۰)

☐ مکان برزخ در روایات ← . . .

ج ۶ / ص ۲۲۷ / حدیث ۱۷ انی صمت وانت تقول کل شیء

دعای روز بیست و نهم ماه مبارک رمضان

بسم الله الرحمن الرحیم اللهم غشنی بالرحمة وارزقنی فیه التوفیق والعصمة وطهّر قلبی من غیاهب التهمة یا رحیماً بعبادهِ المؤمنین

● اذان صبح: ۴:۲۹ طلوع آفتاب: ۶:۰۸ اذان ظهر: ۱۳:۱۲ اذان مغرب: ۲۰:۳۶ ●

امام موسی کاظم (ع)
دعای شخص روزه‌دار هنگام افطار مستجاب می‌شود

مرداد ۱۳۹۳ / 2014 / ۱۴۳۵
Jul 28 — ۲ رمضان
دوشنبه ۶

ما البرزخ: القبر منذ حین موته الی یوم القیامة

مکان برزخ — زمان برزخ

روایت دیگر: ج ۶، ص ۱۵۹، بحار الانوار حدیث ۱۹

ج ۶، ص ۲۱۴، حدیث

حتی اذا جاء احدهم الموت الی قوله لعلی اعمل ...

آیه - ۱ مؤمنون

آیات برزخ
- آیه ۱۵۴ بقره
- آیه ۱۶۹ آل عمران

حیات برزخی شهداء

تفسیر نور الثقلین / ج ۱، ص ۴۲۸ و ۴۳۱

ذیل آیه ۱۷۱

فوق قتل معوت ← تفسیر نور الثقلین ج ۴، ص ۱۶۷

آیه ۱۲۴ سوره طه: و من اعرض عن ذکری فان له معیشة ضنکا

ج ۳، ص ۷۸۶ تفسیر برهان

راه علاج ان المعیشة الضنک

سوره ابراهیم آیه ۲۷

دعای روز سی ام ماه مبارک رمضان
بسم الله الرحمن الرحیم اللهم اجعل صیامی فیه بالشکر والقبول علی ما ترضاه ویرضاه الرسول محققة فروعه بالاصول حتی تکون
حمدا و آله الطاهرین واجعل فی ربی العالمین.

اذان صبح: ۴۳۰ طلوع آفتاب: ۶:۰۹ اذان ظهر: ۱۳:۱۲ اذان مغرب: ۲۰:۳۲

امام صادق (ع)
تکمیل روزه به پرداخت زکات یعنی فطره است همچنان که صلوات بر پیامبر (ص) کمال نماز است.

مرداد ۱۳۹۳ / 2014 / ۱۴۳۵
Jul 29 — ۳ رمضان
سه‌شنبه ۷

بحار ج ۶، ص ۲۱۹ ... وان الکافر اذا دفن کانت ...

در تفسیر معیشة ضنک

بحار ج ۶، ص ۱۵۹ ... قال هو القبر وان لهم فیه لمعیشة ضنکا ...

کافی ج ۳، ص ۲۳۲ در ارتباط با آیه ۲۷ ابراهیم

در حول و حوش سؤال و جواب قبر ...

بحار ج ۶، ص ۲۲۸، ح ۲۹

ارکم آیات برزخ

النار یعرضون علیها غدوا ... و یوم تقوم الساعة

سوره غافر آیه ۴۶

روایت ذیل بحار: ج ۶، ص ۲۸۵، ح ۹

سوره یاسین — قیل ادخل الجنة قال ...

ج ۶، ص ۲۴۵ ح ۷۶

اذان صبح: ۴۳۱ طلوع آفتاب: ۶:۰۹ اذان ظهر: ۱۳:۱۲ اذان مغرب: ۲۰:۳۵

امام رضا (ع)
خداوند روز فطر را به این سبب عیدفطر قرار داد تا مسلمانان اجتماع عمومی باشند و در برابر خداوند به خاطر نعمتهایش به تمجید و تعظیم بپردازند.

مرداد ۱۳۹۳ / 2014 / ۱۴۳۵
Jul 30 — ۴ رمضان
چهارشنبه ۸

۹۳۹، ۲۶

ج ۶ - برگشت برزخ

پیش از دفن
- ملائکه‌ای که مؤمن را تشییع می‌کنند ج ۶ بحار الانوار ص ۲۴۲، ۲۷۹
- ج ۳، ۲۴۰
- ملائکه‌ای که کفن را تقسیم می‌کنند

حوادث برزخ
- فشار و عذاب قبر و وضع برزخی برای کفار
- سؤال قبر
- فشار قبر برای مؤمنین گناهکار
- توسعه قبر و وضعیت برزخی برای مؤمنین

بحار ج ۶، ص ۲۲۳ و ۲۲۲
حدیث ۲۳ و ۲۴
ج ۶، ص ۲۴۳
ج ۶، ص ۲۴۶

اذان صبح: ۴۳۲ طلوع آفتاب: ۶:۱۰ اذان ظهر: ۱۳:۱۲ اذان مغرب: ۲۰:۳۲

امام حسین (ع)
کسی که بخواهد از راه گناه به مقصدی برسد، دیرتر به آرزویش می‌رسد و زودتر به آنچه می‌ترسد گرفتار می‌شود.

مرداد ۱۳۹۳ / 2014 / ۱۴۳۵
Jul 31 — ۵ رمضان
پنجشنبه ۹

مسائل مربوط به سؤال قبر
- ۱. عموم و عمومیت سؤال قبر / کافی ج ۳، ص ۲۴۵ / ج ۶، ص ۲۴۶
- ۲. سؤالات قبر
- ۳. نامه‌های قبر ج ۶، ص ۲۴۶، ص ۲۴۵، ج ۷۵
- ۴. مکان سؤال قبر
- ۵. مخاطب سؤال قبر ← روح یا جسم است؟ روح تا کمر می‌گوید تا دوری خواب دهد ج ۶، ص ۲۴۶

نکته - قبر ما ده است ولی عمومیت ندارد

مرداد ۱۳۹۳ / 2014 / ۱۴۳۵
Aug 1 — ۶ رمضان
جمعه ۱۰

ج ۶، ص ۲۴۴

ج ۶، ص ۲۴۵ - حدیث ۱۰۹

۶. یاران کردن اعمال صالح در قبر

عکس العمل انسان‌ها در برابر سؤالات قبر
- بازشدن زبان
- لکنت زبان

اذان صبح: ۴۳۳ طلوع آفتاب: ۶:۱۰ اذان ظهر: ۱۳:۱۲ اذان مغرب: ۲۰:۳۲

آنچه باعث نزول قضا و عذاب قبر می‌شود:

جمع متمول / آیة الکرسی / سوره ملک / روزه ماه رجب / گوش دادن به قرائت سوره یاسین در جمع‌ها / زنانی که بر غیرت شوهر صبر می‌کنند / مردانی که با اخلاق شوهر صبر می‌کنند / زنانی که مهر شان را بخشیدند / شوهر آمرزیده در شب جمعه / فرزند صالحی که کار خیر می‌کند.

کافی ج ۳ / ص ۲۳۶ جریان رقیه

+ جریان عدیسه معاذ

بحار / ج ۶ / ص ۲۲۱ ← کفاره تضییع نعمت

عذاب قبر

بحار ج ۶ / ص ۲۷۵ ← استنزهوا

مهم بحار الانوار / ج ۵۸ / ص ۸۲ و ۸۳

معرفت انسان‌ها در برزخ:

۱. صالحات برزخی مؤمنان خالص در بهشت برزخی / کافی ج ۳ / ص ۲۴۷ مدعو ← برزخی تو در بهشت برزخی هستند / باب جنة الدنیا / کافی ج ۳ / ص ۲۳۸ حسب ۱۰ و ۱۱ و ج ۳ / ص ۲۳۹ ح ۱۴

۲. تلقین عنهم

۳. بهشت برزخی

۴. عذاب برزخی و جمع برزخی ج ۳ / ص ۲۴۷ ← کافی / ج ۳ / ص ۲۴۹ ح ۱۱

۵. برزخ انبیاء و ائمه علیهم السلام ← ج ۵۸ / ص ۸۳ بحار الانوار

تنعم با اجساد دنیایی در برزخ

تصحیح الاعتقاد (شیخ مفید و شیخ صدوق) در توضیح این دسته‌بندی انسان‌ها در برزخ. از ص ۸۹ تا ۹۴ تصحیح الاعتقاد

تلقین عنهم سر معنا از بزرگان ← علامه مجلسی / تصحیح الاعتقاد شیخ مفید / بیابانی کردن

کافی ← ج ۳ / ص ۲۴۰ باب آن المیت یزور اهله

آمدن به دنیا

ارتباط اهل برزخ با دنیا

بازگشت به دنیا که اتفاق افتاد

رجعت

انبیاء و ائمه

مؤمنین خالص

کافرین خالص

ارک به باب الرجعة از کتاب حق الیقین

کتاب حق الیقین فصل باب الرجعة را بخوانید

بحار ج ۵۳ / ص ۵۳ باب الرجعة

Date: [illegible] Subject: [illegible]

[illegible]

[illegible]

[

Date: ۹۳/۷/۱۶ Subject: معاد در قرآن و حدیث

یکی از ادله‌ای که بالاتر بر جسمانیت معاد و بهشت و دوزخ دارد مسأله ولادت حضرت زهرا می‌باشد که پیامبر به معراج رفت و سیب بهشتی خوردند و آن تبدیل به نطفه شد.

دیدگاه‌های ممکنات پیرامون معاد (ملاصدرا)

تقریر اول ملاصدرا

لب مطلب تقریر ملاصدرا این است که نفس که در دنیا جلی و ابعاد به بدن خود برده است در محشر ظلال بدن خود می‌کند و از او یک بدن حاصل می‌شود. و گاه می‌است که این مسأله مربوط به نفس ضعیفه است و کلیتر دیگر به بدن نیازی ندارند چون به تجرد محض رسیده است.

که مرحوم محمد تقی، علی می‌فرمایند که (وکم الانسان ان عین الخصار المعاد بالروحانی کم بعبارة اخری ... ولعمری ان هذا غیر مطابق مع ما تفق علیه الشرع.

تقریر دوم ملاصدرا: وی در این تقریر تأمل به معاد جسمانی است و استناد می‌کند به آیات پایانی سوره یاسین.

آیة‌الله جوادی آملی تقریر اول ملاصدرا را اتم می‌داند.

مهم **شبهات معاد جسمانی:**

۱) شبهه اعاده معدوم: (من یحیی العظام وهی رمیم).

آنچه معدوم می‌شود محال است که با تمام خصوصیات و حتی زمان دوباره برگردد.

در رابطه با جسم تغییرات مختلفی وجود دارد ← هیولی + صورت جسمی مصرف نوعیه ← انعدام پیدا نمی‌کند

← خواجه صورت جسمی ← انعدام پیدا نمی‌کند

← جزء لایتجزی

← جسم انسان ← اجزاء اصلیه

← اجزاء فرعیه.

معدوم ← فلسفی: که تمزق را به معنای معدوم شدن می‌دانند

← عرفی: یعنی از انتظار خارج شدن و از آنجا که اصل در انسان طینت و ذره او می‌باشد

ذره ← در رحم رشد می‌کند ← در قبر برمی‌گردد به اصل خود ← در قیامت

و تشخص آن حفظ می‌کند.

آن اصل وجود انسان باقی خواهد بود و جز طینت باقی نماند

دوباره بحالت رشد یافته خود می‌رسد

نکته مهم: همانطور که اشتغال این دنیا این است که این ذره به این صورت در آید در قیامت نیز به اشتغال موقت بدن مادی دوباره اعاده می‌شود

Raz

(آنچه مهم است که بدن مادی دوباره احیاء شود اما چه در کیفیت متفاوت است)

معاد در قرآن و حدیث (استاد اصفهانی) ۹۲/۲/۲۲

آذر ۱۳۸۸

ضرورت طرح مباحث معاد قرآنی و دینی:

۱. نشان دادن قابلیت‌های معاد قرآنی و دینی با سایر معادها و نظریه‌های دیگر

۲. صیانت از معاد قرآنی و دینی

۳. ناتوانی ادراکات بشری از تبیین معاد و لزوم مراجعه به آیات و روایات

نظریات مطرح شده حول معاد و مقایسه آنها:

فلاسفه مشاء: (معاد روحانی) به این جهت است که انسان تا قبل از قیامت و بقاء نفس هستند. و معتقد هستند که انسان است بعد از بسیط به کمال و ادراک کردن کلیات نیز نیازی به جسد نیست. البته این نوع از معاد در حقیقت انسان‌های کامل هستند.

انسان‌های عادی که به تکامل نرسیده‌اند آنها که هنوز باقیند به جسم جهت این است که دارند تکامل می‌شوند که این معاد تکاملی است که از آن گفته می‌شود.

آذر ۱۳۸۸

فلسفه اشراق: (معاد مثالی) انسان در حقیقت قائل به ۲ عالم ماده و مثال هستند و عالم مثال به عالمی گفته می‌شود که جسم و اندازه و ویژگی ماده ندارد.

حکمت متعالیه: (معاد جسمانی) ملاصدرا سعی می‌کند که معاد جسمانی موجود در قرآن و حدیث را مورد اثبات کند و ثابت کند که معاد جسمانی موجود در قرآن و حدیث را مورد اثبات کند و ثابت کند که آنها معاد را ارائه می‌دهند.

ترتیب معاد ← قرآن و روایات: بازگشت روح است به یک منزل در خاک

← حکمت متعالیه:

قوس نزول و صعود

معاد

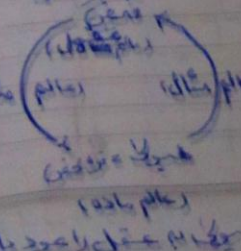

دارای تقابل ملاصدرا:

معاد دارای تقابل یعنی حرکت انسان از هیولای به عقل را عود یا معاد می‌گوید

Date: ۹۳/۷/۱۶ Subject: معاد جسمانی و جنت

یکی از ادله‌ای که دلالت بر جسمانیت معاد و بهشت و دوزخ دارد مسأله ولادت حضرت زهرا علیها السلام است که پیامبر به معراج رفته و سیب بهشتی خوردند و آن تبدیل به نطفه شد.

دیدگاه‌های مختلف پیرامون معاد (ملاصدرا)

تقریر اول ملاصدرا

کتب مطلب تقریر ملاصدرا این است که نفس که در بدن اصلی و اساسی به بدن خود بوده است در محشر بدن خود می‌کند و از او یک بدن حاصل می‌شود. و گاه می‌گوید که این مسأله مربوط به نفس ضعیفه است و کلیه دیگر به آن نیازی ندارند چون به تجرد محض رسیده است که مرحوم محمدتقی علی می‌فرمایند که (ونعم الاستاد انه من انحصار المعاد بالروحانی لکن بعبارة اخری ... ولعمری انه هذا غیر مطابق مع ما نطق علیه الشرع.

تقریر دوم ملاصدرا: وی در این تقریر قائل به معاد جسمانی است و استناد می‌کند به آیه پایانی سوره یاسین.

آیة الله جوادی آملی تقریر اول ملاصدرا را رد می‌دانند.

شبهات معاد جسمانی:

۱) شبهه اعاده معدوم: (من یحیی العظام وهی رمیم).

آنچه معدوم می‌شود محال است که با تمام خصوصیات و حتی زمان دوباره برگردد.

در رابطه با جسم تفاسیر مختلفی وجود دارد:

- هیولی + صورت جسمی مصرف نوعی که انعدام پیدا می‌کند
- خواص صورت جسمی که انعدام پیدا می‌کند
- جزء لایتجزی
- جسم انسان
  - اجزاء اصلیه
  - اجزاء فرعیه

معدوم ← فلسفی: که تمزق را به نحو انعدام شدن می‌داند

← عرفی: یعنی از انتقال خارج شدن و از آنجا که اصل انسان طینت و ذره آدمی باشد

ذره ← در رحم رشد می‌کند ← در قبر می‌رود به اصل خود ← در قیامت

و تشخص آن حفظ می‌کند

و آن اصل وجود انسان باقی می‌ماند

دوباره به حالت رشد یافته خود برمی‌گردد

نکته مهم: همانطور که اشتغال این دنیا، که است که این ذره به این صورت در آید برخی نیز به اشتغالات موقت بدن مادی دوباره اعاده می‌شود

آنچه مهم است که بدن مادی دوباره احیاء می‌شود اگرچه بر کیفیتی متفاوت است)

Date: ۹۳/۷/۱۶ Subject: معاد در قرآن و حدیث

یکی از ادله‌ای که دلالت بر جسمانیت معاد و بهشت و دوزخ دارد مسأله ولادت حضرت زهرا می‌باشد که پیامبر به معراج رفته و سیب بهشتی خوردند و آن تبدیل به نطفه شد.

دیدگاه‌های مختلف پیرامون معاد (ملاصدرا)

تقریر اول ملاصدرا

لب مطلب تقریر ملاصدرا این است که نفس که در دنیا صلی و ابعاد به بدن خود بوده است در محشر ضبال بدن خود می‌کند و از او یک بدن حاصل می‌شود. و ادعا می‌کند که این مسأله مربوط به نفس ضعیفه است و کلیتر دیگر به بدن نیازی ندارند چون به تجرد محض رسیده است.

که مرحوم محمد تقی، علی می‌فرمایند که (وشر الاشتباه انه عین انحصار المعاد بالروحانی لشر بعبارة اخری ... ولعمری انه هذا غیر مطابق مع ما نطق علیه الشرع.

تقریر دوم ملاصدرا، وی در این تقریر قائل به معاد جسمانی است و استناد می‌کند به آیه پایانی سوره یاسین.

آیة الله جوادی آملی تقریر اول ملاصدرا را اتق می‌داند.

مهم شبهات معاد جسمانی:

۱) شبهه اعاده معدوم: (من یحیی العظام وهی رمیم).

آنچه معدوم می‌شود محال است که با تمام خصوصیات و حتی زمان دوباره برگردد.

در رابطه با جسم تغییرات مختلفی وجود دارد:
- هیولی + صورت جسمی + صورت نوعیه ← انعدام پیدا می‌کند
- خواجه: صورت جسمی ← انعدام پیدا می‌کند
- جزء لایتجزی
- جسم انسان ← اجزاء اصلیه / اجزاء فرعیه.

معدوم ← فلسفی: که تمرکز را بر عنا معدوم شدن می‌داند
- عرفی: یعنی از انتظار خارج شدن و از آنجا که اصل در انسان طینت و ذره اوی باشد و تشخیص آن حقوقا می‌کنند.

ذره ← در جسم رشد می‌کند ← در قبر برمی‌گردد به اصل خود ← در قیامت

و آن اصل وجود انسان باقی خواهد بود چون طینت باقی مانده

دوباره به حالت رشد زمانه خود می‌رسد

نکته مهم: هنگامی که انتقاد این دنیا است که این ذره به این صورت در آید و نوع طینت نیز به انتقاد موقف بدن مادی دوباره اعاده می‌شود

آنچه مهم است که بدن مادی دوباره احیاء شود اگرچه بر کیفیت متفاوت است.

Date: ۹۳/۷/۱۶ Subject: انعدام ارواح:

نکته مهم: این ارواح مادر هنوز باقی هستند ولی با نفخ صور اول همه اشیاء فانی می‌شوند و حتی ارواح و حتی فرشتگان الهی که بین نفخ صور اول و دوم ۴۰ سال وقت است.

و اگر قائل به این دسته روایات شدیم پاسخ این است که در قرآن آمده که شما را از عدم خلق کردیم و خلق شما (درباره) اهون از آن است (ترجمه خطبه نهج البلاغه).

۲) شبهه آکل و مأکول

پاسخ متکلمین: خواجه نصیر طوسی که دو قسم تقسیم می‌کند اجزاء اصلی و فرعی که اجزاء فرعی باقی می‌ماند و تنها قسمت اصلی انسان که تشکیل انسان به آن است باقی می‌ماند.

پاسخ روایات: عن ابی عبدالله سئل من المیت یبلی جسده: تنها یک جزء که همان طینت اصلی انسان است باقی می‌ماند. و در روایات کثیر است از امام صادق (ع) که برای محشر ۴۰ روز باران می‌بارد و اجتمعت الاوصال و نبتت اللحوم.

نکته مهم: عن ابی عبدالله تنوقوا بالأکفان فإنکم تبعثون بها: کفن‌ها را از جنس خوب بگیرید.

ابن ابی العوجاء از امام کلما نضجت جلودهم بدلناهم جلوداً غیرها لیذوقوا العذاب حضرت می‌فرمایند وای بر تو آیا کسی خشتی را خورد کند و دوباره در قالب بریزد آیا آن غیر از خشت اول است؟

و لذا امام (ع) اعمال را به ماده داده‌اند نه به صورت.

مرتضی مطهری را از خودی دانند نه امر قسری و طبیعی و لذا می‌فرماید (ثم یحییکم)

مقاله مسلم:

محشور در معاد جسمانی است. مهرداد عبداللهیان، ۱۳۸۹

۹۳/۶/۲۶ — معاد در قرآن و حدیث (استاد اصفهانی)

آذر ۱۳۸۸

ضرورت طرح مباحث معاد قرآنی و روایی:

۱. نشان دادن تفاوتهای معاد قرآنی و روائی با سایر معادها (فلسفی و عرفانی)

۲. حفاظت و صیانت از معاد قرآنی و روایی

۳. ناتوانی ادراکات بشری از تبیین معاد و لزوم مراجعه به آیات و روایات.

یکشنبه

۱۵

6 December 2009 — ۱۸ ذی الحجه ۱۴۳۰

تقریبات مطرح شده حول معاد و مقایسه آنها:

فلاسفه مشاء: (معاد روحانی) بدین جهت است که ایشان قائل به تجرد نفس و بقاء نفس هستند. و جسد چون ابزار و آلت است در صورت رسیدن به کمال و ادراک کردن کلیات دیگر نیازی به جسد نیست. البته این نوع از معاد مربوط به انسانهای کامل هستند.

• عید سعید غدیر خم (۱۰ هـ.ق) (تعطیل)

اما در مورد انسانهای عادی که به تکامل نرسیده اند از آنجا که هنوز نیازمند بدن و جسم هستند ابزار و آلت دارند قائل می شوند که از بدن مثالی استفاده می کنند.

آذر ۱۳۸۸

فلسفه اشراق: (معاد مثالی) ایشان در حقیقت قائل به ۳ عالم ماده / مثال / عقول هستند. و عالم مثال به عالمی گفته می شود که حجم و اندازه دارد ولی ماده ندارد.

دوشنبه

حکمت متعالیه: (معاد جسمانی) جسم مثالی — ملاصدرا بسیار به ابن سینا در عدم تبیین معاد جسمانی بسیار خرده می گیرد. وی ادعا می کند که معاد جسمانی موجود در قرآن و حدیث را می توانم اثبات کنم. و در قالب ۱۶ أصل فلسفی و برهانی آنها معاد را ارائه می دهد.

۱۶

7 December 2009 — ۱۹ ذی الحجه ۱۴۳۰

تبیین معاد ← قرآن و روایات: بازگشتن روح است به بدن مدفون در خاک

← حکمت متعالیه:

قوس نزول و صعود

معاد

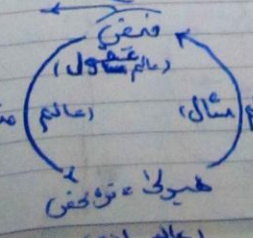

• روز دانشجو

بنابر تبیین ملاصدرا:

معاد در این تبیین یعنی حرکت نفس از هیولی به عقل را عود یا معاد گویند ←

آذر ۱۳۸۸

وی در حقیقت قائل است که بدن با از بین رفتن خاکبردی شود و برزخ روح به جسم را در حقیقت برزخ روح به جسم مثالی می‌داند پس در حقیقت تصرف در جسم مثالی و تعریف آن نموده است. برخلاف قرآن و روایات که مراد شان از جسم (عنصری و مادی) می‌دانند.

سه‌شنبه

۱۷

جسم ← مثالی
← عنصری (مادی)

پس در حقیقت در صدد معالیم معاد همان مثالی است اما وی با توجیه و تصرف و تأویل مفهوم جسم قائل به معاد جسمانی می‌شود.

۲۰ ذی‌الحجه ۱۴۳۰ — 8 Desember 2009

حفاظت و صیانت از معاد در آیات و احادیث:

علامه در غدقه خود را بر این حفظ و صیانت انگیزه بیان می‌کند.

... و اختلفت الحقائق الشرعیة بالمصطلحات الفلسفیة ... (بحار جلد ۵۴ ص ۲۳۴)

اهمیت و جایگاه معاد در قرآن و حدیث:

آذر ۱۳۸۸

در قرآن کریم قریب به ۱۲۰۰ آیه پیرامون معاد داریم

حدوداً ۷۰ نام برای روز قیامت مطرح نموده شده (نیز موضوعی آیت الله شام) ۷-۸

چهارشنبه

ایمان به معاد در کنار ایمان به توحید قرار گرفته.

۱۸

معاد در روایات ← جلدهای (۶، ۷، ۸) بحار الانوار به موضوع معاد اختصاص داده.

نکته: کتاب شریف کافی فصل و باب معاد ندارد.

باید توجه داشت که تقسیم اصول دین به پنج تا از زمان علامه به این صورت درآمده است. و از طرف دیگر اسم معاد هم بعدها ایجاد شده است.

۲۱ ذی‌الحجه ۱۴۳۰ — 9 Desember 2009

پیشینه معاد در قرآن و حدیث

← تذکر به حضرت آدم (ع) درباره زنده شدن مردگان
← معاد در تعالیم حضرت نوح (ع)
← - - - ابراهیم (ع)
← - - - موسی (ع)
← - - - رسول اکرم (ص)

* معرفی عراق به عنوان مسئول و آغازگر جنگ از سوی سازمان ملل (۱۳۷۰ هـ.ش)

مهمترین عوامل اضطراب:
۱. زیاده‌روی در دنیا
۲. مصلحت و خشنودی
۳. ترس از ترک که اعتقاد به معاد هم را از بین می‌برد

آثار اعتقاد به معاد ← تغییر و تحول اساسی در انسان
تعدیل و هدایت شئون و رغبت ← علم بر مشکلات روحی و روانی
← تنبه فضائل اخلاقی

۹۲/۷/۲

مهر ۱۳۸۸

معاد در قرآن و حدیث

کلیات معاد:

تعریف معاد:

در لغت: اسم زمان، مکان و مصدر میمی می باشد

بازگشت پس از انصراف از بدن (برزخ)

در اصطلاح

در قرآن و روایات: رجوع و بازگشت روح به بدن مادی به امر خدا که در قیامت زنده شده

در اصطلاح فلسفی: بازگشت همه کلی به سوی عقل (قوس نزول و صعود)

پنجشنبه

۲۳

۲۶ شوال ۱۴۳۰

15 October 2009

نکته: کلمه معاد در قرآن تنها یک مرتبه ولی مشتقات آن چندبار آمده است. انّ الذی فرض علیک القرآن لرادّک الی معاد

امکان معاد در قرآن و حدیث:

✓ دیدن قدرت خداوند با توجه به آفرینش آسمانها و زمین

احقاف آیه ۳۳

غافر ۵۷

لخلق السماوات والارض اکبر من خلق الناس

أولیس الذی خلق السماوات والأرض بقادر... یاسین آیه ۸۱

• شهادت پنجمین شهید محراب آیت الله اشرفی اصفهانی به دست منافقان (۱۳۶۱ هـ.ش) - روز جهانی نابینایان (عصای سفید)

✓ یادآوری خلقت اولیه

یا أیها الناس إن کنتم فی ریب من البعث فإنا خلقناکم من تراب ... ذلک بأن الله هو الحق وأنه یحیی الموتی وأنه علی کل شیء قدیر

قتل الإنسان ما أکفره

مهر ۱۳۸۸

✓ یادآوری و تذکر به معاد زمین ← وأحیینا به الأرض (ق ۱۹ و ۱۱)

جمعه

۲۴

۲۷ شوال ۱۴۳۰

16 October 2009

کذلک الخروج

نکته مهم: آنچه که باید در حیات زمین مرده و بذر موجود در آن در قرآن مرتبط است که وقتی باران می آید و بر زمین مرده می بارد بذرها که می روید همان موادی که مربوط به همیشه و شخص خود است را از زمین می گیرد.

در انسان نیز همینطور است که در روایتی هست که

عن أبی عبدالله (ع): سئل عن المیت یبلی جسده قال نعم حتی لا یبقی لحم ولا عظم الا طینة التی خلق منها فانها لا تبلی وتبقی فی القبر مستدیرة حتی یخلق منها کما خلق أول مرة. (کافی)

أی بهیئة الاستدارة أو متدلیة متغیرة فی أحوال مختلفة لونها رمیا وترابا وغیر ذلک فهی محفوظة فی کل الأحوال وهذا یؤید ما ذهب الأشاعرة من أن تشخص الانسان انما هو بالأجزاء الأصلیة ولا مدخل لسائر الأجزاء والعوارض فیه (علامه طباطبائی)

این شبیه همان سلول بنیادین است و نسخه اصلی در انسانی است که از هیچ تغییری ندارد و اگر جسد او تغییر کند ۱۰۰ سال کلاً تغییر کند.

• روز پیوند اولیاء و بیان

کتاب پیام قرآن تدارس شود

۹۳/۷/۲

مهر ۱۳۸۸

بحار الانوار جلد ۷ ص ۳۹

✓ اشاره به باران ۴۰ روزه در قیامت دارد. که خصوصیاتی و ویژگی هایی دارد که سبب جمع شدن اوصال و کم می شود.

والله أنبتکم من الارض نباتا. همانطور که زمین حیات نباتی تبدیل می شود

شنبه ۲۵

✓ در بهشت نهرهایی هست که در کنارش حوریه هایی روییده است

نمونه هایی از جریانهای زنده شدن مردگان:

جریان مردن عزیر پیامبر (ع) بقره ۲۵۹/

جریان حضرت ابراهیم (ع) بقره/۲۶۰

جریان زنده شدن مقتول بنی اسرائیل (ع) بقره / ۷۲

جریان اصحاب کهف کهف / ۲۱

جریان فرار برخی از بنی اسرائیل از مرگ و میرانده شدن آنها و دوباره زنده شدن بقره / ۲

ألم تر الی الذین خرجوا من دیارهم وهم ألوف حذر الموت فقال لهم الله موتوا ثم أحیاهم

۲۸ شوال ۱۴۳۰ — 17 October 2009

جریان درخواست پیامبر از حضرت جبرئیل کیف یبعث الله العباد یوم القیامه

مهر ۱۳۸۸

که در بحار الانوار جریان بیان شده ج ۷ ص ۴۰

یکشنبه ۲۶

ضرورت معاد

۱. هم فطرت، فاقم وجهک للدین حنیفا فطرت الله التی فطر الناس علیها...

✓ دلیل فطری بودن معاد همین است زیرا دین حنیف که مشتمل بر معاد است همان فطرت است

✓ و از امام روایتی آمده که الدین الحنیف هی الاسلام.

✓ در کتاب جاودانگی، داستانهایی از انسانهای اولیه مطرح کرده است که نشانه هنده باور ایشان به مسأله معاد بوده است.

۲. حکمت الهی: أفحسبتم انما خلقناکم عبثا وأنکم الینا لا ترجعون.

۳. عدالت الهی: أم نجعل الذین آمنوا وعملوا الصالحات کالمفسدین فی الارض أم نجعل المتقین کالفجار.

- أفمن کان مؤمنا کمن کان فاسقا لا یستوون.

۲۹ شوال ۱۴۳۰ — 18 October 2009

روز تربیت بدنی و ورزش

Date: ۹۳/۹/۱۲ Subject: معاد در قرآن و حدیث

کافی ج ۵ ص ۱۴۰ ح ۷

أجل: ولتبلغوا أجلا مسمى ...

أجل ← مسمی
← معلق

← در روایات هست که مرگ‌ها و آخر زمان بصورت معلق اشاره است از اجل مسمی و حتمی.

إن اعبدوا الله واتقوه وأطيعون يغفر لكم من ذنوبكم ويؤخركم إلى أجل مسمى

احتضار: ← وجد تسبیح: چون ملائکه و پیامبران در نزد محتضر جمع می‌شوند.
نکته: غریب و شیرفاسه و دیرانه نیز محتضر دیده چون در نزد شیاطین مکروها صعود دارند

نکته: فرق است بین قتل و مرگ (لئن متم أو قتلتم) خداوند بین قتل و مرگ فرق گذارده است
بعد راوی سؤال می‌کند که خداوند فرموده کل نفس ذائقة الموت امام در پاسخ فرمودند که
مقتول طعم مرگ را می‌چشد تا در رجعت.

سکرات مرگ: وجاءت سكرة الموت بالحق!
سختی مرگ (سختی‌های مرگ که موجب مستی می‌شود). یکی از ۲ لحظه سخت زندگی انسان است

حقیقت مرگ: اینما تکونوا یدرککم الموت
سأل الصادق (ع)...
ج ۶ ص ۳۲۹ بحار الانوار / ج ۶ ص ۳۳۰

بین ۲ نفخ صور ۴۰۰ سال زمان برده می‌شود.

کیفیت مرگ ← خداوند تبعض روح را به خود نسبت می‌دهد: الله يتوفى الأنفس
← ملک الموت مأمور جان گرفتن: قل يتوفاكم ملک الموت الذي وكل بكم
ولو ترى إذ يتوفى الذين كفروا الملائكة يضربون وجوههم وأدبارهم وذوقوا عذاب الحريق
بحار ج ۶ ص ۱۴۰ حدیث امیرالمؤمنین / حق الیقین ۳۰ صفحه آخر ص ۸۴
تبعض روح توسط فرشتگان ← رحمت

Date: Subject: معاد در قرآن و حدیث

کیفیت معاد در قرآن و حدیث:

۱) استخوانهای پوسیده زنده می‌شوند:

✓ قال من يحيي العظام وهي رميم قل يحييها الذي أنشأها أول مرة وهو بكل خلق عليم

✓ أيحسب الانسان أن لن نجمع عظامه بلى قادرين على أن نسوي بنانه

أيعدكم أنكم اذا متم وكنتم ترابا وعظاما أنكم مخرجون (مؤمنون/۳۵)

۲) در قیامت از قبرها برانگیخته می‌شوند:

✓ ونفخ في الصور

✓ واذا القبور بعثرت

وع برای قیامت:

● قال فيها تحيون وفيها تموتون ومنها تبعثون

کتاب حق الیقین علامه مجلسی

۳) بیا خاستن از قبرها همچون حیات زمین مرده:

۴) جسمانی بودن نعمتهای بهشتی سوره الرحمن

۵) جسمانی بودن عذاب جهنم

۶) کافران منکر معاد جسمانی بودند.

۷) شواهد مادی بودن و جسمانی بودن معاد:

إذا ما جاؤها شهد عليهم سمعهم وأبصارهم وجلودهم بما كانوا يعملون

(فصلت/۲۰)

Date: Subject: معاد در قرآن و حدیث

کیفیت معاد در قرآن و حدیث:

۱) استخوانهای پوسیده زنده می‌شوند:

✓ قال من یحیی العظام وهی رمیم قل یحییها الذی أنشأها أول مرة وهو بکل خلق علیم

✓ أیحسب الانسان أن لن نجمع عظامه بلی قادرین علی أن نسوی بنانه

أیعدکم أنکم اذا متم وکنتم ترابا وعظاما أنکم مخرجون (مؤمنون/۳۵)

در قیامت از قبرها برانگیخته می‌شوند:

✓ ونفخ فی الصور

✓ واذا القبور بعثرت

و ع برای قیامت:

● قال فیها تحیون وفیها تخرجون ومنها تبعثون

کتاب حق الیقین علامه مجلسی

سوم

چهارم: بیا خاستن از قبرها همچون حیات زمین مرده:

پنجم: جسمانی بودن نعمتهای بهشتی سوره الرحمن

۱. جسمانی بودن عذاب جهنم

۲. کافران منکر معاد جسمانی بودند.

شواهد مادی بودن و جسمانی بودن معاد:

إذا ما جاؤها شهد علیهم سمعهم وأبصارهم وجلودهم بما کانوا یعملون

(فصلت/۲۰)

Date: ۹۳/۷/۲۳ Subject: معاد در قرآن و حدیث

اشکال تناسخ

در اصطلاح: روح بعد از مرگ متعلق به قالب ابدان دیگر می‌شود. این تناسخ بر بطلانش متون دینی صحه نداشته‌اند و این تناسخ اشکالی بر معاد نکرد

تناسخ فلسفی: تناسخ به این معنا غیر از تناسخ اصطلاحی است و در این معنا قائل است که در نوع عود روح به بدن را در بر می‌گیرد چون بازگشت مجرد به قوه پیش می‌آید

پاسخ: در معاد قرآنی روح مجرد نیست که نتواند به بدن مادی تردد چون که مجرد بخواهد به قوه برگردد محال باشد و هم اینکه به واسطه طینتی که از هر انسانی در قبر باقی می‌ماند همانند بذر آن است همان انسان را طی مراحلی به علم و قدرت الهی به وجود می‌آورد.

بنابراین بازگشت روح به بدن‌هایی که به واسطه فینت این همانی خود را حفظ کرده تناسخ نیست بلکه معاد است.

و از آنجا که اصل در بدن همان ذره‌ای است که طینت وی بوده که در عالم ذر حاضر بوده و مخاطب خدا بوده و لذا همان است که روح به او تعلق می‌گیرد که مثل بذر اجزاء مورد نیاز خود را بدست می‌آورد.

بنابراین اصل این اشکال بنا بر مبنای فلسفی است که مورد تأیید روایات نیست.

Date: ۹۳/۷/۲۰ Subject: معاد در قرآن و حدیث

انسان شناسی:

این مسأله برای انسان و باور انکار معاد بسیار مهم است چون امر

حقیقت انسان ← منکر معاد قائلند که انسان جسمی است که با مرگ نابود می‌شود

← فلاسفه که انسان را تنها روح می‌دانند ← قائل به معاد روحانی می‌باشند

← قرآن و روایات انسان جمع بین جسم و روح می‌باشد ← قائل به معاد جسمانی می‌باشند

ماده آفرینش انسان ← آب: هو الذی خلق من الماء بشراً / وجعلنا من الماء کل شیء حی / والله خلق کل دابة من ماء

← خاک: إنا خلقناکم من تراب / خلقه / وبدأ خلق الانسان من طین

← نطفه ← خلق الانسان من نطفه

← علقه ← خلق الانسان من علق

ترابی که در عالم ذرات نطفه‌ها ترقیه شده

نطفه‌های عیال سقط که در عالم ذر حضور داشته‌اند

خلق انسان از خاک و دو دسته هستند

الف) آیاتی که نوع انسان را از خاک می‌داند: ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طین. ثم جعلناه نطفه فی قرار مکین. ← این آیه جزء اشاره به مرحله قرار گرفتن نطفه در رحم دارد اشاره به حضرت آدم می‌باشد

ب) آیاتی که حضرت آدم را از خاک می‌داند:

✓ إذ قال ربک انی خالق بشراً من طین

خلق ✓ الذی أحسن کل شیء خلقه وبدأ خلق انسان من طین ثم جعل نسله من ماء مهین.

✓ روایتی که اشاره دارد که خاک ذریه آدم از خود حضرت آدم بوده:

در روایت است که: ثم قبض قبضة من تلک التربة آدم الأبیض فذرأها فی صلب آدم فقال هؤلاء فی الجنة ولا أبالی ثم قبض قبضة من تلک التربة آدم الأسود فذرأها فی صلب آدم فقال هؤلاء فی النار ولا أبالی

(بحار ج ۵ ص ۲۶۵)

جمع بین روایات: در مرحله اول خلقت انسان از آب و سپس برای وجود ذری او از خاک و سپس برای وجود دنیوی او از نطفه خلق می‌شود.

آیا آیه خلق از عدم و اعاده معدوم را صحیح می‌داند؟

ولقد خلقناک من قبل ولم تک شیئاً ← کما بدأکم تعودون

من العدم / من العدم

Raz

Date: ۹۳/۷/۳۰ Subject: معاد در قرآن و حدیث

مراحل خلقت انسان:

۱) انسان در عالم ارواح: ← روایاتیکه برای مخاطب خود از حضرت امیر عرضه می‌کردند و حضرت ایشان را انکار می‌کردند

(إن الله خلق الأرواح قبل الأبدان بألفي عام)

قال الصادق (ع): الأرواح جنود مجندة فما تعارف منها ائتلف في الأرض وما تناكر منها اختلف في الأرض

حدیث سدیر: بحار جلد ۵۸ ص ۱۵۰

این روایات نشان می‌دهد که علت دوستی و یا دوستانه برخی برگشت به عالم ارواح دارد.

روایاتیکه دلالت بر دوستی و علت آن را به عالم ارواح برمی‌گردانند.

روایاتیکه دلالت دارد که حب و یا حزن ناخودآگاه برای انسان پیش می‌آید که در روایات ائمه مطرح می‌باشد که اینها مربوط به عالم ارواح می‌باشد.

روایت جابر جعفی بحار جلد ۵۸ ص ۱۴۷

فإذا أصاب تلك الأرواح في بلد من البلدان شيء حزنت عليه الأرواح لأنها منه

حضرت امیر (ع) در هنگام احتضار، إن القلوب جنود مجندة تتلاقى بالمودة وتتنافى بها وكذلك هي في البغض فإذا أحببتم الرجل من غير خير سبق منه اليكم فارجوه وإذا أبغضتم الرجل من غير سوء سبق منه اليكم فاحذروه. (۴۷)

مرحوم علامه امینی در کتاب المقاصد العلیه ۱۵۰ روایت مطرح می‌کند که ۴۰ عدد از آنها روایات صحیح می‌باشند. و ادعای تواتر آنها را می‌نماید. ۱۹ آیه نیز در این باره مطرح می‌نماید. / ۴۰ حدیث را بررسی سندی می‌کند /.

عالم ذر دو عالم جزء است.

شیخ حر عاملی ادعا می‌کند که در این باره بیش از ۱۰۰۰ حدیث وجود دارد که به حد تواتر می‌رسد.

در بحار الانوار نیز چند باب پیرامون عالم ذر وجود دارد

✓ فطرة الله / حجر الأسود / نام‌گذاری امیرالمؤمنین / روز جمعه ...

(۴۸)

وأن لو استقاموا على الطريقة لأسقيناهم ماءً غدقاً ← یکی از آیات مربوط به عالم ذر

این آیه در روایات تفسیر به قبول ولایت در عالم ذر

کتاب مبدأ و معاد، آیت الله مروارید.

Date: معاد در آیه و حدیث Subject: ۹۳/۸/۲۱

✓ شیخ مفید: عالم ذر بوده است.

عالم ذر ← خلقت از خاک: (مفید این مطلب روایاتی است که مطرح می‌کند که ارواح ۲۰۰۰ سال قبل از ابدان خلق شده است).

← معرفت: رؤیت خداوند بالمعاینه صورت گرفته است و کسی نسوا الموقف

← امتحان: در روایات هست که همه انسانها در عالم ذر حاضر شدند و عده‌ای را خداوند از کتف راست صفرت کرد و فرمود بهشت شما وارد بهشت شوید و عده‌ای را از کتف چپ گرفت و فرمود به آتش وارد جهنم شوید. اینان به خداوند اعتراض نمودند. خداوند در پاسخ فرمود لیس انتم صانعون الیه و کسی برای انجام حجت و آنها را امتحان می‌کند و آتشی به پا می‌کند و به اصحاب شمال می‌گوید شما وارد این آتش شوید و من آتش را برای شما سرد و بی‌اثر می‌کنم ولی اینان ابا می‌ورزند ولی اصحاب یمین وارد می‌شوند.

(بحار ج ۵ ص ۲۴۵ حدیث ۳۵)

✓ در استدلال بر روایت است که مستحب است بگوییم امانتی ادیتها.

✓ حول آیه مخلقه و غیر مخلقه روایتی است که مخلقه یعنی نطفه‌هایی که در عالم ذر و میثاق را نداشته است. و غیر مخلقه نطفه‌های پوچ می‌باشند.

در علم روز ثابت شده که در نطفه یک سلول DNA وجود دارد که اطلاعات وراثتی از مرد به رحم منتقل می‌شود که اگر بتوانیم اطلاعات وراثتی را در کامپیوتر ثبت کنیم به ۵ میلیون صفحه نیاز می‌کنیم.

Date: ۹۳/۸/۲۸ Subject: معاد در قرآن و حدیث

آیا روح مجرد است؟ / دلائل روائی عدم تجرد روح

تعریف مجرد: یعنی چیزی که از حدود و ویژگی‌های مادی از زمان، تغییر، تأثر و ... مجرد باشد.

دلائل عدم تجرد روح:

۱. روایاتی که دلالت دارد دارند که روح منشأ مادی دارد:

الف) قال علی بن الحسین (ع): إن الله عزوجل خلق النبیین من طینة علیین قلوبهم (روح) وأبدانهم و خلق قلوب المؤمنین من تلک الطینة وخلق أبدان المؤمنین من دون ذلک ... (کافی).

۲. زمانمند بودن ارواح است:

خلق الأرواح قبل الأبدان بألفی عام

۳. مکانمند بودن ارواح:

... ثم أسکنها الهواء.

امام رضا (ع) در حدیث مأمون: الروح مسکنها فی الدماغ و شعاعها منبث فی الجسد بمنزلة الشمس فی الفلک فإذا فارقت مسکنها تفرق شعاعها و انبث فلا روح. (بحار جلد ج ۶ ص ۶۱)

۴. مجانست روح با ریح:

قال ابوعبدالله (ع): إن الروح متروک بالریح و إنما سمی روحاً لأنه اشتق اسمه من الریح و إنما أخذه من لفظة الریح لأن الأرواح مجانسة للریح. (کافی ج ۱ ص ۱۲۴)

۵. جسم رقیق بودن:

والروح جسم رقیق قد ألبس قالباً کثیفاً (بحار ج ۵۸ ص ۳۴)

به ادامه مطرح می‌شود که بعد از مرگ می‌بقی الارض قرار می‌گیرد

نکته مهم: بدن انسان و هم انسان همین ماده است و کثیر در کلامات و کثافت متفاوت می‌باشد.

فلاسفه دلیل تجرد نفس را این می‌دانند که تعریف انسان را «حیوان ناطق» که ناطق فصل ذاتی انسان است و از آنجا که نطق یعنی مدرک کلیات بدون وجود کلیات بسیطند و مجرد و لذا از آنجا

اشکال: مثل یک امر اعتباری در روایات مطرح شده است و نه اینکه ذاتی انسان باشد

Date: معاد در قرآن و حدیث Subject: ۹۳/۸/۲۸

تفاوت عقل و علم و روح در روایات:

۱. خلق مستقل عقل

قال رسول الله (ص): خداوند عقل را خلق کرد و آنرا ۱۰۰ قسم نمود که ۹۹ قسم آنرا به پا میدهد و ۱ قسم را به همه انسانها

کافی ج۱ ص۹۷ / ج۱ ص۹۹ ← کشف از عقل بعد از سن بلوغ می‌شود.

۲. تفاوت عقل بین عباد

۳. ازدیاد و نقصان و یا برتری عقل

کافی ج۱ ص۱۳۱: یزید عقل الرجل بعد الاربعین الی خمسین و ستین ثم ینقص عقله بعد ذلک

۴. تأیید خداوند کسانی را که دوست دارد بواسطه عقل

۵. روح مسکن عقل است

عن أبی جعفر (ع): العقل مسکنه القلب

۶. اگر ما عین عقل بودیم چون عقل نور محض است پس غفلت و نسیان در معنا نداشت

۷. اگر عقل عین روح بود نباید نسی خودمان برایمان مجهول می‌بود.

۸. والله اخرجکم من بطون امهاتکم لا تعلمون شیئا

۹. در آخر عمر نیز عقل برگشته می‌شود لکی لا یعلم بعد علم شیئا.

روح قدسیه و روح حیات (عقل):

کافی جلد ۶ ص۱۴ ← بعد از چهار ماهگی فرشته خلاقه از دهان زن وارد رحم وی شده و روح الحیات (عقل) را به این بدن می‌دمد. در برخی از روایات تعبیر روح العقل تعبیر شده است

Date: ۹۳,۹,۵ Subject: معاد در قرآن و حدیث

امالت توأمان روح و بدن ← احتیاج روح به بدن و بالعکس

مثالها ← لفظ و معنا ، قال علی: الروح فی الجسد کالمعنی فی اللفظ

کور و زمینگیر . کلام حضرت سلمان

سخت اقرار و نرم افزار

نفس روح و بدن ← خالقه امام و الناکث : إن جمیع الجوارح شرط للت

کذا ینبغی

الأمرین الأمرین

خالقه قدر و عمل : التردد العمل بمنزلة الروح

فالروح بغیر جسد لا یحس و الجسد بغیر روح م

لا حراک بها فاذا اجتمعا قویا و صلحا .

تعدد ارواح ← روح قدیمه : روحی است در عالم ارواح توده است و در اصلاب و ارحام می‌گردد.

روح الحیات : روحی که در ۴ ماهگی در رحم مادر ۲ فرشته در جنین می‌دمند. (و فیها الروح القدیمه ...) و این روح

روح العقل

روح الایمان : ... اولئک کتب فی قلوبهم الایمان و أیدهم بروح منه (مجادله ۲۲)

روح الیقین برخی مسکینه را در قرآن همان ← روح الایمان عادانته

✓ روایات فراوانی داریم که روح الایمان هنگام گناه از وی خارج می‌شود

اذا زنی الرجل خرج منه روح الایمان.

✓ روایت البرهان ج ۵ ص ۳۲۹

✓ در روایات داریم که این روح الایمان گاهی در خواب و ... به تأیید خدا رسیده و با بریت می

روح القدس : امام باقر: فروح القدس یا جابر عرفوا ما تحت العرش الی ما تحت الثری ثم تا

نفس امام ما قال یا جابر ان هذه الارواح یصیبها الحدثان الا أنها روح القدس لا تلهو و لا

(بحار ج ۲۵ ص ۵۵

✓ کافی ج ۱ ص ۲۷۳ .

✓ در هنگام وفات هر انسانی این روح به روح دیگر منتقل می‌شود.

✓ نحن نزید الروح بالطاعة والعمل له (روح قابل ازدیاد است

البرهان ج ۵ ص ۳۲۹

Date: معاد در قرآن و حدیث Subject: ۹۲/۹/۱۲

جزئیات بحث معاد:

۱). مرگ ← تشبیه مرگ به خواب: آیه ۴۲ سوره زمر:

الله یتوفی الأنفس حین موتها والتی لم تمت فی منامها فیمسک التی قضی علیها الموت.

قیل لمحمد بن علی (ع)، ما الموت؟ قال هو النوم الذی یأتیکم کل لیلة الا أنه طویل مدته لا ینتبه منه الا یوم القیامة

(بحار ج ۶ ص ۱۵۵)

قال رسول الله (ص): والذی بعثنی بالحق لتموتن کما تنامون

← فلما قضیت مرگ ← الذی خلق الموت والحیاة لیبلوکم ...

قال ابوجعفر (ع): الحیاة والموت خلقان من خلق الله فاذا جاء الموت ودخل الانسان لم یدخل فی شیء الا خرجت منه الحیاة.

مرگ ← زندگی مریضی ← سلامتی خواب ← بیداری

قال ابوجعفر (ع): ما من أحد ینام الا عرجت نفسه الی السماء وبقیت روحه فی بدنه وصار بینهما سبب کشعاع الشمس فاذا اذن الله فی قبض الأرواح اجابت الروح والنفس وان اذن الله فی رد الروح اجابت النفس ...

نکته مهم: نفس چیزی غیر از روح است. نفس کمال روح قدسیه است که در مقام خواب الاهی رود و ادراک آن کم و زیاد می‌شود ولی آنچه انسان به آن انسان می‌شود و حرکت می‌کند بواسطه روح است.

- رحلت بنفس و جسد و روح فروحه التی لا تفارقه الا بفراق الدنیا ونفسه التی تریه الاحلام والمنامات وجسده التی ...

تعریف مرگ توسط ملاصدرا: جانبازی نفس از بدن می‌باشد که این تعریف کاملا نفس محور است

توسط اطباء: مرگ زمانی حاصل می‌شود که بدن ضعیف و ضعیف شده باشد تا ملاحم حیات باشد (خداوند محور است)

معاد در قرآن و حدیث

۱۵.۱۱

Date: Subject: معاد در قرآن و حدیث

ارتباط روح و بدن:

استدلال روح و بدن

علت تعلق روح به بدن

کار ج ۵/۱ ص ۱۳۳

در عالم ذر

در رحم مادر

نکته: ترکیب روح و بدن یک نوع ترکیب انضمامی می باشد روح مضیف بر بدن می باشد

کار ج ۵/۱ ص ۴۰ و ۴۱